

1R BATX · EEAE1 · UNITAT 9

L'empresa, l'entorn i l'estratègia

Empresa, entorn, estratègia, DAFO i cicle d'administrar

9

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Descriure què fa una empresa, quins objectius persegueix i com es classifiquen les empreses.

Analitzar l'entorn general i l'específic d'una empresa i explicar què és la responsabilitat social corporativa.

Distingir les estratègies competitives bàsiques i triar-ne una amb arguments.

Fer una anàlisi DAFO i en deduir una estratègia.

Explicar el cicle d'administrar (planificar, organitzar, dirigir i controlar) i aplicar-lo al teu projecte.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

Març a l'Institut Joan Robinson. Arriba el primer lliurament gran de l'any, i la Ruth ha repartit a cada equip un full amb una taula de quatre caselles. L'equip d'en Carlos Alberto, en Mario, l'Andrea i l'Alex ja té una idea per al repte; ara cal saber on es mou, què té a favor i què en contra, i com s'organitzarà per fer-la realitat.

❓ **Pensa en una empresa del teu barri o poble: què fa, per a qui treballa i què la fa diferent de les altres?**

❓ **Què pot canviar fora d'una empresa (la competència, una llei, una moda) i afectar-la sense que ella ho decideixi?**

❓ **Si has d'organitzar una activitat amb quatre persones, què decidiries abans de començar i què miraries quan acabés?**

MAPA DE LA UNITAT

Què veurem

9.1 L'activitat empresarial: funcions, objectius i tipus d'empreses

9.2 L'entorn de l'empresa i la responsabilitat social corporativa

9.3 L'estratègia competitiva

9.4 Anàlisi estratègica amb la matriu DAFO

9.5 Administrar: planificar, organitzar, dirigir i controlar

Quatre àrees funcionals

🛠️

Producció

Fer el producte o el servei.

📣

Màrqueting i vendes

Arribar als clients.

💶

Finances

Aconseguir i controlar els diners.

👥

Recursos humans

Triar, formar i coordinar les persones.

CLAVE

Cada empresa té **objectius**: benefici, créixer, sobreviure i ser **eficient**.

Un obrador que creix

8 persones, 640.000 € de vendes

Té 560.000 € de costos. L'any següent contracta 2 persones i factura 720.000 €.

1. **Benefici.** 640.000 − 560.000 = 80.000 €, un 12,5 % de les vendes.
2. **Productivitat any 1.** 640.000 / 8 = 80.000 € per treballador.
3. **Productivitat any 2.** 720.000 / 10 = 72.000 €: un 10 % menys.

✔️ **Creix en vendes (+12,5 %), però la productivitat per treballador cau un 10 %.**

Sis factors d'entorn

FACTOR	PREGUNTA	EXEMPLE PER A UNA PASTISSERIA
Polític	Qui decideix i amb quina estabilitat?	Ajuts municipals al comerç local
Econòmic	Com van els preus, els tipus i el consum?	Pujada del preu de la farina
Social	Com canvien els costums?	Més demanda de productes sense gluten
Tecnològic	Quines eines canvien el negoci?	Comandes per mòbil
Ecològic	Quin impacte ambiental hi ha?	Embalatges que es poden reciclar
Legal	Quines normes cal complir?	Etiquetatge d'al·lèrgens

CLAVE

L'entorn general (PESTEL) afecta tothom; l'específic depèn del sector.

Les cinc forces de Porter

Nous competidors

Com més fàcil és entrar, més pressió.

Proveïdors

Si són pocs, poden pujar preus.

Clients

Si poden triar entre molts, exigeixen més.

Substituts

Una altra manera de cobrir la mateixa necessitat.

Rivalitat

La lluita entre els competidors actuals.

CLAVE

Com més forta és cada força, **menys beneficis** queden al sector.

Tres estratègies competitives

ESTRATÈGIA	SI FUNCIONA	RISC
Lideratge en costos	Preus baixos i més volum	Un competidor encara més barat
Diferenciació	Clients fidels que paguen més	Que el client deixi de veure'n la diferència
Enfocament	Coneixement profund d'un segment	Un mercat massa petit

CLAVE

No es pot ser tot alhora: una estratègia implica **renunciar**.

El DAFO del taller de calçat

Total ponderat de cada casella (pes × nota).

Balanç intern: 2,20 − 1,70 = +0,50. Balanç extern: 1,85 − 2,10 = −0,25.

CLAVE

Interior fort i exterior advers: estratègia **defensiva**.

El cicle d'administrar

CLAVE

El resultat del control retroalimenta la planificació.

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

Un grup planifica la Fira amb un pressupost de 18.000 € i en gasta 20.700. Quina és la desviació i quina funció d'administrar la detecta?

A 2.700 € (15 %); controlar

B 2.700 € (13 %); planificar

C 38.700 €; organitzar

✔️ 20.700 − 18.000 = 2.700 €, que són el 15 % del pressupost de 18.000 €. Detectar-la és controlar.

REPÀS

Idees clau

- **Empresa.** Àrees funcionals i objectius, productivitat i eficiència, tipus d'empreses i cooperatives.
- **Entorn.** Entorn general (PESTEL) i específic (cinc forces), grups d'interès i rsc.
- **Estratègia.** Costos, diferenciació i enfocament, creixement intern i extern.
- **DAFO.** Fortaleses i debilitats (internes), oportunitats i amenaces (externes), estratègies creuades i ponderació.
- **Gestió.** Planificar, organitzar, dirigir i controlar, objectius smart i indicadors.

PER ACABAR

Per pensar

1 A l'episodi, en Carlos Alberto no escriu la debilitat «no ens escoltem». Quin risc té per al projecte no escriure-la i com podria l'equip fer-ho més fàcil?

2 Si el taller de calçat triés atacar amb el mòbil abans de defensar-se, què hi guanyaria i què hi arriscaria?

3 Quin indicador controlaries al teu projecte i cada quant miraries la desviació?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**